

Landmandsbanken Laan uden fuld bankmæssig Sikkerhed, ønskede Nationalbanken at have Statens Støtte, Statens Garanti. Under Forhandlingerne enedes man derfor om at foreslaa en saadan Støtte i den Form, som foreslaas i Lovforslagets § 1.

Det foreliggende Lovforslag gaar i Henhold til, hvad jeg her har udtalt, ud paa at bemyndige Handelsministeren til paa Statens Vegne at tegne med et Beløb af 40 Mill. Kr. en Præferenceaktiekapital i Forening med Nationalbanken i København, Det østasiatiske Kompagni og Store Nordiske Telegrafelskab. Denne Præferenceaktiekapital skal udgøre 100 Mill. Kr. Dernæst bemyndiges Finansministeren til efter Samraad med Handelsministeren og med Tilslutning af et af Rigsdagen nedsat Udvalg paa 9 Medlemmer, valgt efter Reglerne i Grundlovens § 45, overfor Nationalbanken at garantere de Laanetilsbud, som denne maatte anse det for paakrævet at yde Landmandsbanken i Anledning af eventuelle Vanskeligheder, der maatte opstaa nu i Overgangstiden.

I Lovforslagets § 2 er det foreslaaet, at af Bankens regnskabsmæssige Overskud skal der forlods tillægges Præferenceaktiekapitalen 5 pCt. Udbytte, medens den øvrige Del af Aarsoverskuddet skal anvendes i Overensstemmelse med Regler, fastsatte af Handelsministeren. Det vil være umuligt her at give endelig Meddelelse om, hvorledes disse Regler vil komme til at se ud, men jeg ønsker dog her at udtale, hvordan jeg for mit Vedkommende kunde tænke mig disse Regler. Jeg kunde tænke mig, at man først skred til en Nedskrivning af de almindelige Aktier til et nærmere fastsat Beløb, som maatte fremgaa af den Vurdering, som man nu foretog, og jeg ønsker i denne Forbindelse at sige, at den Vurdering, man nu foretager, naturligvis vil komme til at hvile paa den af Bankinspektøren i Juli Maaned foretagne Undersøgelse og Opgørelse af jurerede Tab. Denne viste 144 Mill. Kr.s Tab. Jeg vil senere under Debatten sikkert faa Lejlighed til at komme tilbage til denne Opgørelse. Den er ikke suppleret med en ny Opgørelse, men Bankinspektøren har i denne Anledning i disse Dage henvendt sig til Landmandsbanken og der søgt nærmere Oplysning om, hvor meget man maa skønne, at denne Opgørelse har forrykket sig i den Tid, der er gaaet, siden den blev foretaget, i Begyndelsen af Juli Maaned, og Bankinspektøren har udtalt, at gaar man ud fra hans Opfattelse

af Situationen og lægger de Tab, som man nu maa regne med, til Grund, vil i alle Tilfælde Sparerne være fuldt sikret.

Præferenceaktionærerne faar, som sagt, forlods 5 pCt. Udbytte af Overskuddet. Resten skal gaa til Reservefonden, indtil denne naar en vis nærmere fastsat Størrelse. Derefter skulde en Del af Overskuddet stadig tilgaa Reservefonden og en anden Del gaa til Amortisation ved Udtrækning af Præferenceaktierne. Efterhaanden som Præferenceaktiekapitalen ved en saadan Udtrækning nedskrives, skulde et tilsvarende Beløb tilskrives de gamle Aktier, indtil den gamle Aktiekapital havde naaet en efter Forholdene passende Størrelse, og denne kunde neppe være den samme som nu, idet man sikkert vil mene, at Landmandsbankens nuværende Aktiekapital er for stor for vore hjemlige Forhold, og at man maatte blive staaende ved omkring 60—70 Mill. Kr. Efter at den gamle Aktiekapital havde naaet denne Størrelse, skulde Overskuddet derefter gaa til fuld Amortisation af Præferenceaktiekapitalen. Endvidere maatte man vel bestemme, at Præferenceaktiekapitalen skulde blive paa faste Hænder; men dels af formelle og dels af reelle Grunde vilde jeg anse det for rigtigt ikke at nedlægge et bindende Forbud mod Salg af Aktierne, men en Klausul maatte der vel lægges i Anledning af Udtrækningen til Pari.

Jeg ønsker paa det nuværende Tidspunkt ikke at gøre yderligere Bemærkninger, idet jeg gaar ud fra, at jeg under Forhandlingerne her i dette høje Ting vil faa Lejlighed til nærmere at komme ind paa Forhistorien og min Andel af Ansvar for den Ordning, der blev truffet den 9. Juli, og ogsaa faa Lejlighed til at give de Oplysninger, som jeg er i Stand til at give dette høje Ting. Men ud fra disse Betragtninger, som jeg her har tilladt mig at fremsætte, og som hviler paa den Opfattelse, at Landmandsbankens Sammenbrud vil betyde en Katastrofe for vort Land, hvis Rækkevidde ingen kan overse, og desuden ud fra den Betragtning, at en hurtig Afgørelse af Spørgsmaalet om Statens Medvirkning til Reorganisationen af Landmandsbanken, som foreslaas i det foreliggende Lovforslag, er af den allerstørste Betydning for Sagens heldige Gennemførelse, skal jeg tillade mig paa Regeringens Vegne, og jeg tør tilføje: i hele Samfundets Interesse, at henstille til dette høje Ting at give Lovforslaget en hurtig og velvillig Behandling.